

ZLATNA NAGRADA SEKCIJE PROŠIRENIH MEDIJA ZA 2024. GODINU

S velikim zadovoljstvom, dodeljujemo Zlatnu nagradu umetniku **Nemanji Askov** za rad „**Fragmenti pogleda, 2024**“, umetničku instalaciju koja odražava ne samo izuzetan kvalitet, već i inovaciju koja redefiniše granice umetničkog izraza. Žiri dodeljuje Pohvalu uličnom umetniku i arhitekti **Andreju Josifovskom** za rad **CRNI FLOR**, umetničku intervenciju koja iako nije realizovana kao deo zvaničnog programa ULUS-a, odražava promišljenost o ulozi umetnosti u javnom prostoru. Ova nagrada i pohvalnica nisu samo priznanje dosadašnjih dostignuća, već i poziv za umetnike da nastave da istražuju, stvaraju i inspirišu nas.

OBRAZLOŽENJE ŽIRIJA:

Zlatna nagrada koja se dodeljuje umetnicima koji svojim radom ne samo da predstavljaju visoke estetske vrednosti, već i menjaju granice umetničkog delovanja, angažujući se u aktuelnim društvenim, etičkim, ekološkim i drugim značajnim temama, dodeljuje se **Nemanji Askov**, koji neosporno ima kvalitet da bude jedan od relevantnijih predstavnika svoje generacije, a njegovo delo „**Fragmenti pogleda, 2024**“ ostavlja intrigantan trag, pružajući nam nov i zanimljiv način da sagledamo svet oko sebe.

Delo predstavlja fascinantnu sintezu i sjajan je pokazatelj da umetnost nije samo sredstvo izraza, već i alat koji otvara nova pitanja, istraživanja i izazove. Umetnik je kroz ovu instalaciju uspeo da spoji tradicionalne i savremene tehnike, pokazujući izuzetno poznavanje tehnoloških i umetničkih procesa. Njegovo delo nije samo vizuelni doživljaj, već izaziva refleksiju o našoj ulozi u svetu koji se brzo menja, kako kroz ekološke, tako i kroz tehnološke promene.

Instalacija koja se sastoji od 3D štampanih špijunki s uvećavajućim staklom, LED svetla, crteža ugljenom i fotografija na transparentnom filmu, nosi snažnu poruku o vezi između ljudi i prirode i pruža nam interesantan način na koji takva ideja može da se interpretira putem tehnologije. Špijunke, kroz koje posmatrači mogu gledati fragmente šume i njene cikluse, predstavljaju ne samo umetnički izraz, već postavljaju i filozofsko pitanje o vezi između ljudi i prirodnog sveta i pokreću neka etička pitanja, pre svega da li je voajerizam opravdan i pod kojim okolnostima i o našoj odgovornosti vezanoj za skrivena znanja. Etička dilema postaje pitanje da li je uskraćivanje ili razotkrivanje određenog pogleda legitimno, posebno kada posledice mogu uticati na nas i da li nas definišu naši postupci, naše spoljašnje uloge ili unutrašnja osoba koju drugi ne vide? Koncept koji nas primorava da se suočimo sa složenošću ljudskog ponašanja u svetu u kome tajnost i dinamika moći često prevladaju.

Ova instalacija ne samo da nam pokazuje našu nemoć u suočavanju s prirodnim katastrofama, već nas podseća i na fragilnost tih istih prirodnih fenomena, koje mi svakodnevno doživljavamo kroz medije i tehnologiju. Složenost rada leži i u tome što, osim što poziva na igru i razmišljanje, omogućava i dalju interakciju i razradu kroz potencijalne promene u postavci.

Umetnička instalacija Nemanje Askov pod nazivom „**Fragmenti pogleda, 2024**“ je bila izložena u okviru izložbenog programa ULUS-a, u Umetničkom paviljonu “Cvijeta Zuzorić” 2024. godine na Sekcijskoj izložbi proširenih medija.

Žiri posebnu Pohvalu dodeljuje uličnom umetniku i arhitekti **Andreju Josifovskom** poznatijem kao Pijanista za rad **CRNI FLOR** izvedenom na beogradskom Trgu republike kao čin protesta povodom tragedije u Novom Sadu kada je pad nadstrešnice Železničke stanice usmrtio 15 osoba.

Umetnička intervencija Andreja Josifovskog - Pijaniste, iako nije realizovana usko kao deo programa ULUS-a, predstavlja namerno zaobilazanje sistema institucija u cilju izvođenja njihove kritike, zbog čega ovogodišnji žiri želi da izrazi naročitu podršku gerilskoj urbanoj umetnosti koja može da transcendirira svoje prvobitno značenje i postane simbol šireg društvenog pokreta. Izvođenjem rada u crnoj boji na centralnom gradskom trgu, umetnik je uspeo da stvori snažnu vizuelnu metaforu koja komunicira sa najširim slojevima društva, prevazilazi granice tradicionalne umetničke publike i ulazi u domen kolektivnog političkog izraza.

Posebna vrednost ovog rada leži u njegovoj sposobnosti da funkcioniše istovremeno na više nivoa - kao autonomno umetničko delo, kao akt građanske neposlušnosti i kao katalizator društvene promene. Izbor javnog prostora kao mesta intervencije nije samo praktična odluka već i konceptualni okvir koji omogućava demokratizaciju umetničkog čina. Trg republike, kao istorijsko mesto okupljanja i društvenog dijaloga, postaje platno na kojem umetnik ispisuje svojevrsnu lamnetaciju nad trenutnim stanjem društva.

Josifovski svojom intervencijom uspešno dovodi u pitanje monopol institucionalnog sistema umetnosti nad produkcijom značenja u javnom prostoru. Činjenica da je rad izveden van zvaničnih institucionalnih okvira dodatno pojačava njegovu kritičku oštricu, demonstrirajući kako autentični umetnički izraz može da zaobiđe ustaljene kanale distribucije i direktno komunicira sa publikom. Ova vrsta institucionalne kritike posebno je značajna u kontekstu trenutne društveno-političke situacije u Srbiji, gde se preispituje funkcionalnost celokupnog institucionalnog sistema. Rad artikuliše kolektivno nezadovoljstvo na način koji prevazilazi uobičajene forme političkog protesta. Transformacija umetničkog dela u simbol građanskog otpora svedoči o njegovoj izuzetnoj komunikacijskoj snazi i sposobnosti da kristališe kompleksne društvene emocije u jednostavan, ali snažan vizuelni znak.

Ovaj rad predstavlja redak primer gde se umetnička intervencija u javnom prostoru uzdiže iznad nivoa pukog vizuelnog komentara i postaje aktivni učesnik u procesu društvene transformacije. Njegova sposobnost da mobilise najšire slojeve društva i postane prepoznatljiv simbol građanskog otpora svedoči o izuzetnom umeću umetnika da prepozna i artikuliše kolektivne težnje za sistemskom promenom.

U Beogradu, 29.12.2024.

Potpis žirija: Odbor sekcije PM